

VERENIGING „oud harlingen”

Opgericht 8 november 1954

Jaarverslag 2014

Bestuur, functie en taken

Het bestuur is in 2014 als volgt samengesteld:

- A.F. Visser (voorzitter) pers, correspondentie
- C. Huizenga, M. Funk (secretaris) correspondentie, notulist
- F.G.M. Attema (penningmeester) ledenadministratie, regeling Klein maar Fijn
- C.H. Elsinga (lid) website, pers, correspondentie
- T.H. Huitenga (lid) bouwzaken
- J.D. Koning (lid) gemeentelijk beleid

Verder leveren verschillende werkgroepen een belangrijke bijdrage aan de activiteiten van de vereniging (zie verderop). Iedere werkgroep zit bij een bestuurslid in portefeuille.

Ledenbijeenkomsten

Tijdens de Voorjaarsvergadering van 15 april stonden een bestuursverkiezing, het Entrepot, een nieuwe Zuiderbrug en een gefilmd bezoek aan een historisch pand op de agenda. Op 21 november luisterde een stampvol Trebol naar lezingen over de roemruchte SSM en het standpunt van de vereniging over de zoutwinning. Er was een gefilmde tour door het schitterende pand Noorderhaven 104 en het Filmfonds toonde videobeelden uit de jaren '90.

Beleid en overleg (J.D. Koning)

- *Gemeente - college*: Met de wethouder is tweemaal overleg gevoerd. Aan de orde kwamen onder meer onze wens een plan te maken voor definitieve sanitaire voorzieningen in de binnenstad, een eventuele nieuwe Zuiderbrug, de bescherming van archeologische waarden, plaatsing van ondergrondse vuilcontainers, de verlichting op het Havenplein, een zonnepanelenweide buiten de stad, de slechte staat waarin veel bruggen verkeren en de kans op schade aan de historische binnenstad door de beoogde zoutwinning.
- *Gemeente - Openbare Werken*: met Openbare Werken is enkele malen overleg gevoerd over bijvoorbeeld het herinrichten van het pleintje voor het stadhuis en de planvorming voor de herbestrating van de Hoogstraat. Met betrekking tot de straatnamen Zeeweg, Schoolstraat en Werfpad hebben wij overleg gevoerd met zowel de Gemeente als De Bouwvereniging. De naam Schoolstraat is helaas verdwenen; de verbindingsweg tussen de Zuiderhaven en de Spoorstraat (ter plaatse van het appartementencomplex 'De Helling') heet nu in zijn geheel 'Werfpad'. Wel kan, wanneer de nieuwbouw op het Dukdalfterrein woning-entrees aan het binnenterrein krijgt, dat binnenterrein de naam 'Zeeweg' krijgen. Zo zou deze historische naam alsnog in deze buurt behouden kunnen blijven.
De moderne verlichting op het Havenplein kwam voor Oud Harlingen als een complete verrassing. In de planvorming waren er andere verlichtingsarmaturen geprojecteerd en getoond. Het bestuur vindt de masten met vaantjes een leuk idee, maar te groot in aantal. Onder andere door een reactie onzerzijds zijn de felle blauwe lijnverlichtingsarmaturen afgesloten. Gezocht wordt naar een wijze om deze armaturen gedempt te laten branden.
- *Bouwvereniging*: Wij hebben overleg gevoerd met De Bouwvereniging over de eventuele sloop en nieuwbouw in Plan Zuid. Oud Harlingen heeft -net als andere partijen- verzocht te onderzoeken of het mogelijk is een aantal duplexwoningen (na renovatie) te handhaven. Het is nog niet duidelijk of dit verzoek zal worden gehonoreerd.
- *Participantenoverleg*: Oud Harlingen maakt al vanaf de start in 2007 deel uit van het Participantenoverleg, waarin ook de andere plaatselijke cultuur-historische organisaties zitting hebben. Gezamenlijk werd enkele malen overlegd over lopende, komende en mogelijk nieuwe gezamenlijke projecten.

Ledental (F.G.M. Attema)

Oud Harlingen ging 2014 in met 1447 leden. In de loop van het jaar moesten helaas leden wegens opzegging, overlijden of wanbetaling van de lijst worden afgevoerd. Er meldden zich echter ook weer nieuwe leden aan, zodat Oud Harlingen per 31 december 1468 leden telde.

Werkgroep Bouwzaken (T.H. Huitenga)

De werkgroep Bouwzaken kwam regelmatig in de Groenlandvaarder bijeen om verleende bouwaanvragen te beoordelen. Indien naar het oordeel van de werkgroep een en ander niet historisch en/of cultureel verantwoord is, wordt een negatief advies aan het bestuur van Oud Harlingen voorgelegd. Het bestuur beoordeelt vervolgens of stappen worden ondernomen. Zo werd een zienswijze ingediend tegen het voornemen van de gemeente om -ondanks een negatief advies van Hûs en Hiem- een bouwvergunning te verlenen voor de verbouw van Noorderhaven 11. Oud Harlingen pleitte voor behoud van het historische aanzicht aan de Zoutslootkant en nam daarin -dankzij het Juridisch Fonds- ook juridische stappen. Ons bezwaar is gehonoreerd. Verder was de werkgroep actief rond de poffertjeskraamplannen, waartegen eveneens bezwaar is ingediend. Er werd intensief overleg gevoerd met de gemeente en de eigenaar. Tot het allerlaatste moment heeft het bestuur gepoogd de nieuwbouw rechthoekig in plaats van vierkant uitgevoerd te krijgen, met een lagere opbouw. Eisen van het waterschap maakten het eerste helaas onmogelijk. Over het bovenlicht werd met de eigenaar wel overeenstemming bereikt, waarna wij ons bezwaar hebben ingetrokken, maar in de uitvoering is tot onze teleurstelling toch de hogere variant gerealiseerd.

Redactie Magazine (A.F. Visser)

Op donderdag 6 november werd in het Hannemahuis het 30e Magazine Oud Harlingen gepresenteerd. De redactie slaagde er ook dit jaar weer in een zeer gevarieerd magazine samen te stellen. Het eerste exemplaar werd uitgereikt aan de Harlinger fotograaf Dick Manshande. Voor de 20e keer siert een prachtige foto van zijn hand de voorpagina. De auteurs Johan Drost, Berend Pol en Herman Thiecke vertelden het publiek met groot enthousiasme over hun bijdrage. De avond werd muzikaal ondersteund door Gerrie Dijkstra.

Werkgroep Muurschilderingen (F.G.M. Attema)

Dankzij een gift van de Harlinger Aardewerk- en Tegelfabriek werd in 1999 een oude Philipsreclame op het pand Voorstraat 7 in ere hersteld. Tot en met 2014 zijn er in totaal 20 muurschilderingen in het stadsbeeld teruggebracht. De laatste drie waren dit jaar de muurreclame van Victor Oil op de hoek Rozengracht/ Steenhouwersstraat, een schildering van de firma Speijer op de zijgevel van Zuiderhaven 7 en het opschrift General Steam Harlingen – London op de hoek Grote Bredeplaats/Zuiderhaven. Decoratieschilder Klaes Posthuma van Galerie Acanthus verzorgde al deze jaren het schilderwerk en ook het onderhoud. Op vrijdag 10 oktober werden de laatste reclames officieel onthuld, en werd het muurschilderingenproject feestelijk afgesloten. De vereniging reserveert jaarlijks € 500 voor onderhoud.

Werkgroep Filmfonds (F.G.M. Attema)

Het Filmfonds verzorgde 8 filmvertoningen bij buurtverenigingen, verenigingen en werkgroepen. Tevens werd ondersteuning verleend bij de vergaderingen van Oud Harlingen en de Instuif tijdens de Visserijdagen. Jan Zeinstra nam afscheid en is vervangen door Anneke Visser, Tineke Huitenga en Willem Visser. Cor Balt heeft alle technische uitvoeringen voor zijn rekening genomen. Er is 570 meter 8 mm-films gedigitaliseerd en 38 videobanden zijn overgezet naar digitale bestanden. Het beeldarchief is daarmee opnieuw uitgebreid.

Werkgroep Se Suuden en Se Wuuden (C.H. Elsinga)

Na jarenlange voorbereidingen presenteerde de werkgroep op 30 augustus in Trebol het boekje 'Harlinges, mien taaltsje - van pienehasses tot gatsjepanne'. De bonte verzameling typisch Harlinger woorden en uitdrukkingen, anekdotes en verhaaltjes kreeg een warm onthaal en het boekje vond zijn weg naar honderden Harlinger boekenkasten. Belangrijk acht de vereniging ook dat er voor het eerst een voorstel is gedaan voor een uniforme schrijfwijze van het Harlingers.

Werkgroep Stadshistorie (C.H. Elsinga)

De werkgroep beantwoordde ook dit jaar weer tal van vragen over de geschiedenis van de stad. Voortdurend wordt geprobeerd nieuwe gegevens over Harlingens historie bijeen te brengen. De werkgroep fungeert ook regelmatig als schakel om mensen die bezig zijn met onderzoek naar de geschiedenis van Harlingen met elkaar in contact te brengen.

Werkgroep Archiefonderzoek (C.H. Elsinga)

Het project om gegevens uit Proclamatieboeken uit de periode 1597-1810 te ontsluiten, werd voortgezet. De gevonden gegevens worden per huis beschikbaar gemaakt via 'Zoek je huis' op www.kleinekerkstraat.nl

Dit jaar werd de leden van de werkgroep een vervolgcursus over 17^e-eeuwse handschriften aangeboden. Het Hannemahuis bood daarvoor weer gastvrijheid en de cursus werd gegeven door Otto Kuipers van Tresoar. Ook brachten zo'n 20 leden van de werkgroep een bezoek aan Tresoar om originele, eeuwenoude aktes van Harlinger huizen te bekijken.

Projectgroep 'Oud Harlingen, 60 jaar jong!'

Om het 12e lustrum van de vereniging te vieren is besloten 12 jubileumactiviteiten te organiseren: een jaar lang elke maand 1. In augustus werd het Harlinger taalboekje feestelijk gepresenteerd, in september werd met een bus vol belangstellende de Harlinger opera 'Keapmanskeunsten' bezocht, in oktober werd onder de titel 'Turen naar muren' een speurtocht georganiseerd voor grootouders en kleinkinderen, in november toonde het eveneens jubilerende Filmfonds films in drie ouderencentra en in december werd de eerste Harlinger Lichtjestocht gehouden. Een grote groep vrijwilligers maakt dit alles mogelijk.

Subsidiefonds Klein maar fijn (F.G.M. Attema)

Het fonds ging in 2011 van start met een kapitaal van € 7500, dat de gemeente Harlingen beschikbaar stelde. In de loop van 2014 kwam de bodem van de kas in zicht, nadat er in de loop der jaren ca. 30 bijdragen waren verstrekt voor het restaureren of terugbrengen van zaken als muurstenen, schoorsteenborden, hekwerken, zonwering, voordeuren, tegels en huisnamen. Het college honoreerde vlot onze aanvraag de pot opnieuw met een bedrag van € 7500 te vullen. Huiseigenaren kunnen dus weer volop een beroep op een bijdrage doen.

Verdere activiteiten

- *Bond Heemschut*: Op 24 mei was de afdeling Friesland van erfgoedvereniging Bond Heemschut in onze stad te gast. Lezingen, bezoeken aan diverse prachtige panden en een afsluitende bijeenkomst in het stadhuis maakten het tot een geweldige dag.
- *Instuif*: Op 30 augustus was de traditionele Instuif in Trebol, met films van het Filmfonds en een fototentoonstelling van Jaap van der Veen.
- *Open Monumentendag*: Op 13 september was de Open Monumentendag met als thema 'Op reis'. Mede dankzij het mooie weer waren er veel mensen met het speciale eendaagse paspoort gebruik maakten van de verschillende vormen van vervoer (de trein, boot, oldtimer en te voet) om langs de diverse monumenten te reizen.
- *Winterborrel*: bestuursleden en tientallen vrijwilligers van Oud Harlingen ontmoetten elkaar op 6 december tijdens de Winterborrel in de Doopsgezinde Kerk. Hiermee bedankt de vereniging iedereen, die zich gedurende het jaar voor Oud Harlingen inzet.
- *Website*: in 2014 kwam de nieuwe website van de vereniging online. De bouw werd mede mogelijk gemaakt door het Mondriaan Fonds, P.W.Janssens Friesche Stichting en het G.G.B. Bolhuisfonds. Samen met de Facebookpagina zijn wij digitaal nu bij de tijd.
- *Zoutwinning*: Oud Harlingen is bezorgd over de mogelijkheid dat de voorspelde bodemdaling door zoutwinning onder de Waddenzee niet stopt bij de zeedijk, maar zich zal uitstrekken tot onder de stad. Als eerste stap lieten wij onderzoeken of juridische stappen mogelijk zijn en dat bleek het geval. Nu wordt gezocht naar onafhankelijke expertise om de risico's te bepalen. Doel is schade aan de binnenstad te voorkomen.
- *Muurstenen*: Door bemiddeling van onze vereniging verhuisden enkele gedenkstenen uit de opslag van de Bouwvereniging naar een nieuwe bestemming. Een steen van de bekende familie Fontein Tuinhout ging naar het Hannemahuis, een andere naar de hal van Casa Cara.